

# Aleksander Dubrowski, Franciszek Sadurski

---

## Orzecznictwo dyscyplinarne w sprawach adwokatów (1966-1967) : tezy

---

Palestra 12/7-8(127-128)wkładka, 1-24

---

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ORZECZNICTWO  
DYSCYPLINARNE  
W SPRAWACH ADWOKATÓW  
(1966–1967)

T E Z Y

Warszawa 1968  
Wkładka do nr 7–8 „Palestry”

SPIS TRESCI

Wstęp . . . . .	str. 3
Skorowidz przedmiotowy. . . . .	str. 5
Wykaz skrótów . . . . .	str. 6
Zbiór orzeczeń . . . . .	str. 7

---

Wkładka do Nr 7—8 „Palestry” z 1968 r.

Nakład ~~63504~~ 260 egz Ark. druk. 1,5

Drukarnia Nr 1 W-wa. Zam. 964/68. N-58.

## W S T Ę P

Uwzględniając postulaty wysuwane na naradach organów dyscyplinarnych, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej postanowiło publikować systematycznie, w formie wkładek do „Palestry”, tezy orzecznictwa dyscyplinarnego zarówno Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, jak i wojewódzkich komisji dyscyplinarnych oraz tezy orzeczeń Sądu Najwyższego w sprawach adwokackich, wydawanych w trybie rewizji nadzwyczajnych bądź też zawierających odpowiedzi na pytania prawne.

Zasadniczym celem tych publikacji jest ujednoczenie orzecznictwa dyscyplinarnego, poprawienie i usprawnienie pracy organów dyscyplinarnych. Jest bowiem faktem, że komisje dyscyplinarne poszczególnych izb adwokackich, a niekiedy nawet komplety orzekające tej samej komisji, w sposób nie zawsze właściwy i zgodny oceniają przewinienia dyscyplinarne adwokatów i aplikantów adwokackich.

Należy więc wyrazić przekonanie, że wydawane zbiory tez orzeczeń dyscyplinarnych ułatwią pracę komisjom dyscyplinarnym, usuną wiele wątpliwości oraz rozbieżności w praktyce dyscyplinarnej, przyczynią się do skuteczniejszego zwalczania przewinień dyscyplinarnych, wreszcie będą zapobiegać w pewnym stopniu powstawaniu tych przewinień, tak by wykonywanie zawodu adwokata zgodne było z zasadami i celami określonymi w ustawie o ustroju adwokatury.

Opracowanie niniejsze zawiera tezy orzecznictwa komisji dyscyplinarnych i Sądu Najwyższego ogłoszone w „Palestrze” w latach 1966—1967 oraz 16 orzeczeń z lat 1960—1964. Uwzględni ono również uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej dotyczące zachowania tajemnicy zawodowej, kwalifikacji zawodowych i etycznych adwokata i adwokata-radcy prawnego oraz obowiązków obrońcy z wyboru i z urzędu.

*Aleksander Dubrowski*  
*Franciszek Sadurski*



# SKOROWIDZ PRZEDMIOTOWY

(liczby oznaczają numery orzeczeń)

## I. TEZY ORZECZNICTWA DISCYPLINARNEGO W SPRAWACH ADWOKATÓW

	Str.
<b>Brak rękojmi wykonywania zawodu adwokata zgodnie z zadaniami adwokatury: 1, 2, 3, 4 . . . . .</b>	7
<b>Naruszenie obowiązków zawodowych w stosunku do:</b>	
1) <b>klientów: 5, 6, 7, 8 . . . . .</b>	8
2) <b>organów sądowych i prokuratorskich, innych władz i urzędów oraz przedsiębiorstw państwowych: 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 oraz 6, 19 . . . . .</b>	10
3) <b>władz korporacyjnych i zespołów adwokackich: 16, 17 . . . . .</b>	12
<b>Nadużycie wolności słowa: 18, 19 . . . . .</b>	13
<b>Inne przewinienia: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 . . . . .</b>	14
<b>Podstawy tymczasowego zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych: 28, 29, 30 . . . . .</b>	17
<b>Wykładnia przepisów proceduralnych: 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 . . . . .</b>	18

## II. Z UCHWAŁ PREZYDIUM NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ DOTYCZĄCYCH:

1) <b>zachowania tajemnicy zawodowej: 43, 44, 45 . . . . .</b>	22
2) <b>kwalifikacji zawodowych i etycznych: 46 . . . . .</b>	24
3) <b>obowiązków obrońcy z wyboru i z urzędu: 47 . . . . .</b>	24

## WYKAZ SKRÓTÓW

u. o u.a. — ustawa o ustroju adwokatury

rozp. M.S. o post. disc. — rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.XII.1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7)

WKD — Wyższa Komisja Dyscyplinarna

Woj. KD — Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna

Prez. NRA — Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej

Pał. — „Palestra”

R. Adw. lub RAD — sygn. akt SN w sprawie adwokackiej

SN — Sąd Najwyższy

wyrok — wyrok Sądu Najwyższego w składzie zwykłym

uchwała — uchwała Sądu Najwyższego w składzie zwykłym

P i P — „Państwo i Prawo”

|

## TEZY ORZECZNICTWA DYSCYPLINARNEGO W SPRAWACH ADWOKATÓW

(1966—1967)

---

### BRAK RĘKOJNI WYKONYWANIA ZAWODU ADWOKATA ZGODNIE Z ZADANIAMI ADWOKATURY W POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

1.

#### ORZECZENIE WKD

z dnia 11 czerwca 1966 roku

(WKD 71/66)

Zorganizowanie przez adwokata 3 „naganiaczy” oraz odpłatne korzystanie z ich usług przy werbowaniu klientów jest sprzeczne z publiczną funkcją adwokatury, polegającą na współdziałaniu z sądami i innymi organami państwowymi w zakresie ochrony porządku prawnego oraz na udzielaniu pomocy prawnej zgodnie z prawem i interesem mas pracujących. Brak ze strony adwokata rękojmi wykonywania przezeń swego zawodu zgodnie z zadaniami adwokatury zasługuje na najsurowszą represję dyscyplinarną, jaką jest kara wydalenia z adwokatury.

*(Pal. nr 11/66, s. 75—76)*

2.

#### ORZECZENIE WKD

z dnia 6 marca 1965 roku

(WKD 14/65)

Prowadzenie spraw przez aplikanta adwokackiego na własny rachunek, pobieranie za nie wynagrodzenia poza zespołem adwokackim, podejmowanie się uzyskiwania zwolnień z więzienia i wytwarzanie wokół siebie atmosfery człowieka z tzw. „chodami” dyskwalifikuje go całkowicie, jako nie dają-



cego rękojmi wykonywania zawodu adwokata zgodnie z zadaniami adwokatury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

(Pal. nr 6/66, s. 82)

3.

**WYROK SN**

z dnia 24 sierpnia 1963 roku

(R. Adw. 33/63)

Adwokat siedmiokrotnie karany dyscyplinarnie za różne przewinienia (w tym dwukrotnie na kary zawieszenia w czynnościach zawodowych), a ostatnio ponownie ukarany dyscyplinarnie za poważne naruszenie obowiązków zawodowych i zarazem tymczasowo zawieszony w wykonywaniu czynności zawodowych w związku z wszczęciem przeciwko niemu dalszych spraw dyscyplinarnych — nie może pozostawać nadal na liście adwokatów, ponieważ nie daje rękojmi wykonywania zawodu adwokata zgodnie z zadaniami adwokatury w Polsce Ludowej.

(Pal. nr 12/63, s. 58—59)

4.

**WYROK SN**

z dnia 19 kwietnia 1963 roku

(R. Adw. 13/63)

Adwokat, który od chwili wpisu na listę adwokatów w roku 1958 nie zdołał się ustabilizować w żadnej z wyznaczonych mu siedzib, a przez swoje postępowanie naraża klientów na szkody i przynosi ujemną adwokaturze, nie powinien pozostawać w szeregach adwokatury.

(Pal. nr 7—8/63, s. 151—152)

**NARUSZENIE OBOWIĄZKÓW ZAWODOWYCH  
W STOSUNKU DO KLIENTÓW**

5.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 9 października 1965 roku

(WKD 132/65)

Obrońca z urzędu staje się obrońcą z wyboru z chwilą powierzenia mu sprawy przez oskarżonego. W wypadku takim powinien on wziąć od oskar-

zonego pełnomocnictwo i złożyć do akt sprawy. Zaniedbanie tych czynności stanowi bardzo poważne naruszenie obowiązków zawodowych, a nieinteresowanie się biegiem sprawy w II instancji i dopuszczenie do rozpoznamia jej bez udziału obrońcy z wyboru świadczy o bardzo dużym lekceważeniu interesów klienta.

(*Pal. nr 6/66, s. 83—84*)

6.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 5 grudnia 1964 roku

(WKD 142/64)

Niewpłacenie przez oskarżonych stosownej zaliczki na koszty przejazdu nie zwalnia adwokata od obowiązku obrony z wyboru, chyba że we właściwym czasie wypowiedział pełnomocnictwo lub oskarżeni zwolnili go z obrony.

(*Pal. nr 8/66, s. 65—66*)

7.

**WYROK**

**SĄDU WOJEWÓDZKIEGO DLA WOJ. WARSZAWSKIEGO**

z dnia 26 czerwca 1967 roku

(III Cz 193/63)

Adwokat strony zwolnionej od kosztów sądowych, która proces przegrała, nie może żądać od niej wynagrodzenia za udzieloną jej pomoc prawną.

(*Pal. nr 10—11/67, s. 63—65*)

8.

**WYROK SN**

z dnia 16 listopada 1962 roku

(III CR 8/62)

Nie każde uchybienie przez pełnomocnika jego obowiązków w zakresie terminowego składania środków odwoławczych, jak również należnych od tych środków opłat sądowych rodzi po jego stronie obowiązek odszkodowawczy. Obowiązek ten powstaje dopiero wówczas, gdy zaniedbanie dokonania danej czynności procesowej doprowadziło do uprawomocnienia się orzeczenia merytorycznie niesłusznego.

(*Pal. nr 12/67, s. 87—90*)

**NARUSZENIE OBOWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W STOSUNKU  
DO ORGANÓW SĄDOWYCH I PROKURATORSKICH,  
INNYCH WŁADZ I URZĘDÓW ORAZ PRZEDSIĘBIORSTW  
PAŃSTWOWYCH**

**9.**

**ORZECZENIE WOJ. KD**

z dnia 16 kwietnia 1966 roku

(KD 8/66)

Niestawienie się adwokata — jako pełnomocnika procesowego — na rozprawie rewizyjnej z powodu choroby bez zawiadomienia sądu o tej przyczynie stanowi naruszenie obowiązków zawodowych, pociągające za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną.

(Pal. nr 9/66, s. 87)

**10.**

**WYROK SN**

z dnia 26 marca 1966 roku

(RAD 61/65)

Obowiązki obrońcy wyznaczonego z urzędu w sądzie I instancji położonym poza siedzibą sądu rewizyjnego nie kończą się z chwilą wniesienia rewizji. Ustają one dopiero z chwilą zwolnienia obrońcy przez sąd rewizyjny na jego własną prośbę złożoną w czasie, który umożliwia wyznaczenie innego obrońcy jeszcze przed rozprawą.

(Pal. nr 11/66, s. 74—75)

**11.**

**WYROK SN**

z dnia 8 października 1966 roku

(RAD 23/66)

Adwokatowi nie wolno demonstrować na sali sądowej swojego negatywnego stosunku do wypowiedzi kierowanych pod jego adresem przez przewodniczącego składu sądu, w sposób naruszający powagę sądu.

(Pal. nr 4/67, s. 123—124)

12.

**UCHWAŁA SN**

z dnia 20 września 1962 roku

(VI KO 25/62)

Uchybienie terminu zawitego do założenia rewizji z winy obrońcy stanowi przyczynę od strony niezależną w rozumieniu art. 213 § 1 k.p.k. i uprawnia sąd do przywrócenia tego terminu oskarżonemu.

(Pal. nr 7—8/63, s. 150—151)

13.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 6 kwietnia 1963 roku

(WKD 28/63)

Jeżeli otrzymane pełnomocnictwo adwokat złożył w sądzie i dokonał przez to tzw. ustanowienia się w sprawie w charakterze obrońcy, to adwokata wobec sądu obowiązuje stosunek określony przepisami kodeksu postępowania karnego i innych ustaw.

(Pal. nr 10/63, s. 81—83)

14.

**UCHWAŁA  
SKŁADU SIĘDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO**

z dnia 24 listopada 1960 roku

(VI KO 119/59)

Pobranie przez radcę prawnego, którego z dwiema jednostkami gospodarki uspołecznionej łączy stosunek zlecenia, od każdej z tych instytucji odrębnie i w całości kosztów przejazdu służbowego, dokonanego w jednym dniu do tej samej miejscowości, stanowi czyn bezprawny w wypadku, gdy radca prawny obowiązany jest do zwrotu nienależnego świadczenia.

Szkodę ponosi każda z tych jednostek w odpowiedniej części, to jest w części, w jakiej wypłaciła radcy prawnemu nienależne świadczenie z tytułu zwrotu kosztów podróży. Radca prawny odpowiada karnie za zagarnięcie mienia społecznego, jeżeli w związku z podróżą podjętą w jednym czasie do tej samej miejscowości dla różnych jednostek gospodarki uspo-

lecznionej celem załatwienia spraw, działając w zamiarze zagarnięcia, pobiera dla siebie, na szkodę tych jednostek lub jednej z nich, korzyść majątkową.

(*Pal. nr 3—4/62, s. 176—177*)

15.

#### WYROK SN

z dnia 30 czerwca 1962 roku

(R. Adw. 12/62)

Podjęcie się przez adwokata funkcji likwidatora spółdzielni z wyboru walnego zgromadzenia członków tej spółdzielni jest sprzeczne z przepisem art. 61 ust. 1 u. o u.a.

(*Pal. nr 12/62, s. 113—114*)

### NARUSZENIE OBOWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W STOSUNKU DO WŁADZ KORPORACYJNYCH I ZESPOŁÓW ADWOKACKICH

16.

#### WYROK SN

z dnia 28 października 1966 roku

(RAD 8/66)

Członkowie zespołów adwokackich korzystają z udziału w dochodzie zespołu na zasadach uregulowanych przepisami § 34—38 rozporządzenia w sprawie zespołów adwokackich (Dz. U. z 1964 r. Nr 1, poz. 4), łamanie zaś przepisów godzi w nową, uspołecznioną formę zespołu adwokackiego.

(*Pal. nr 5/67, s. 106*)

17.

#### WYROK SN

z dnia 29 września 1962 roku

(R. Adw. 25/62)

Występowanie adwokata zawieszzonego w czynnościach zawodowych przed miejską komisją lokalową i przed kolegium do spraw lokalowych w cha-

rakterze pełnomocnika strony oraz uniemożliwienie w związku z tym kontroli wpłat i wysokości osiągniętych zarobków narusza w sposób istotny zasady ustrojowe adwokatury.

(*Pal. nr 12/62, s. 114—115*)

## NADUŻYCIE WOLNOŚCI SŁOWA

18.

### ORZECZENIE WOJ. KD

z dnia 4 czerwca 1966 roku

(KD 3/66)

Adwokat w wykonywaniu swoich obowiązków korzysta z przywileju wolności słowa i pisma. Jednakże przywilej ten wkłada na adwokata obowiązek umiaru, oględności i sprawdzenia zarzutów po to, by zagwarantowana wolność słowa i pisma nie przekształcała się w poniżenie godności osób biorących udział w sprawie. Uchybienia tym zasadom adwokat nie może usprawiedliwiać powołaniem się na informacje udzielone mu przez klienta.

(*Pal. nr 5/67, s. 107*)

19.

### WYROK SN

z dnia 20 kwietnia 1967 roku

(RAD 11/67)

Nietaktowne czy nieodpowiednie wypowiedzi przewodniczącego rozprawy nie mogą być nigdy uznane za podstawę do tego samego rodzaju repliki ze strony adwokata. Adwokatowi przysługują w takiej sytuacji środki procesowe: ma on mianowicie prawo żądać zaprotokołowania słów przewodniczącego, jak również może od tych słów odwołać się do sądu czy interweniować u władz nadzorczych, nie może jednak sam wymierzać sobie satysfakcji na sali rozpraw.

Okoliczności, w jakich doszło do incydentu, mogą stanowić jedynie przesłankę uzasadniającą wymierzenie łagodniejszej kary dyscyplinarnej.

(*Pal. nr 9/67, s. 90—91*)

## INNE PRZEWINIENIA

20.

### WYROK SN

z dnia 21 sierpnia 1965 roku

(RAD 18/65)

Porozumiewanie się adwokata z powołanym w sprawie do wydania opinii biegłym w jego mieszkaniu prywatnym i w towarzystwie żony podejrzanego stwarza pozory wpływania na treść opinii i z tego względu jest wysoce szkodliwe dla dobra wymiaru sprawiedliwości.

(*Pal. nr 8/66, s. 62—63*)

21.

### ORZECZENIE WKD

z dnia 9 stycznia 1964 roku

(WKD 157/64)

Złożenie przez adwokata — na żądanie klienta — wniosku rewizyjnego, niedopuszczalnego według obowiązujących przepisów prawnych, stanowi przewinienie dyscyplinarne, albowiem interes klienta nie może dominować nad nakazem postępowania zgodnie z zasadami prawa i godnością zawodu.

(*Pal. nr 9/66, s. 85—87*)

22.

### ORZECZENIE WKD

z dnia 21 listopada 1964 roku

(WKD 134/64)

Adwokat wyznaczony obrońcą z urzędu jedynie wskutek pomyłki sądu powinien się porozumieć z ustanowionym już obrońcą z wyboru. W związku z tym niepodjęcie przez niego żadnych kroków w celu ujawnienia tej pomyłki i nieporozumienie się z obrońcą z wyboru jest równoznaczne z podjęciem się obrony bez wiedzy i zgody poprzednio ustanowionego obrońcy.

(*Pal. nr 10/66, s. 86—87*)

23.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 23 stycznia 1965 roku

(WKD 166/64)

I. Odpowiedzialność kierownika zespołu adwokackiego w granicach prawidłowego wykonania jego obowiązków ustalonych w art. 30 ustawy o ustroju adwokatury nie pozostaje w żadnym związku zależności od treści uchwał zgromadzenia członków zespołu. Przeciwnie, zarówno z treści art. 30 ustawy o ustroju adwokatury, jak i z całokształtu przepisów prawnych regulujących zasady organizacji i funkcjonowania zespołów adwokackich wynika, że właśnie na kierowniku zespołu ciąży szczególny obowiązek troski, nadzoru i kontroli nad prawidłowością wykonywania obowiązków, przestrzegania prawa oraz zasad etyki zawodowej i godności zawodu przez członków zespołu.

II. Obowiązek kontroli uchwał zespołów adwokackich i przysługujące z mocy art. 27 ustawy o ustroju adwokatury radom adwokackim prawo do uchylania uchwał sprzecznych z porządkiem prawnym oraz zasadami etyki i godności zawodu — nie są przez ustawę ograniczone żadnym terminem. Nie może więc być mowy o formalnoprawnej prawomocności jakiegokolwiek uchwały zespołu, która w myśl art. 27 u. o u.a. kwalifikowałaby się do uchylenia. Tym samym upływ jakiegokolwiek terminu od powzięcia wadliwej uchwały nie może ani usankcjonować samej uchwały, ani wyłączyć odpowiedzialności adwokata, który taką wadliwą uchwałę wziął za podstawę swojego zachowania się.

(*Pal. nr 10/66, s. 87—89*)

24.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 17 grudnia 1966 roku

(WKD 150/66)

Adwokat, ustanowiony substytutem kolegi z tego samego zespołu adwokackiego na czas jego urlopu, obowiązany jest zastępować go nawet wtedy, gdy nie wróci on z urlopu w ustalonym terminie, a w razie kolizji — zorganizować dalsze zastępstwo bądź też prosić o nie kierownika zespołu. Obowiązek ten wynika z zespołowego charakteru pracy adwokatów oraz z zasad koleżeństwa zawodowego.

(*Pal. nr 6/67, s. 68—69*)



25.

**WYROK SN**

z dnia 28 października, 1966 roku

(RAD 10/66)

Adwokat, jako powołany do współdziałania z sądami w zakresie ochrony porządku prawnego, obowiązany jest prowadzić sprawę zgodnie z przepisami i nie wolno mu — nawet dla dobra klienta — działać w sposób pozaproce-sowy, który mógłby spowodować uszczerbek dla prawidłowości postępowania, a tym bardziej w sposób niedopuszczalny ze stanowiska prawa, etyki adwokackiej i godności zawodu.

(*Pal. nr 9/67, s. 88—90*)

26.

**UCHWAŁA SN**

z dnia 9 stycznia 1964 roku

(VI KO 25/63)

Obrońca, który nakłania oskarżonego do złożenia wyjaśnień sprzecznych ze złożonymi uprzednio w tym samym postępowaniu karnym wyjaśnieniami obciążającymi współoskarżonego, a obiektywnie nieprawdziwych, nie odpowiada za podżeganie do przestępstwa (art. 26 k.k.), natomiast może odpowiadać z art. 148 k.k. za pomaganie owemu współoskarżonemu do uniknięcia odpowiedzialności karnej; warunkiem tej odpowiedzialności jest bezpośredni zamiar sprawcy nakłonienia do mówienia nieprawdy w interesie innej osoby aniżeli mocodawca-oskarżony.

(*Pal. nr 6/64, s. 80—81*)

27.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 21 stycznia 1961 roku

(WKD 114/60)

Zgłoszenie przez obrońcę (lub pełnomocnika strony) wniosku o wyłączenie biegłego ze względu na zachodzące pomiędzy nimi stosunki nie stanowi samo przez się przewinienia dyscyplinarnego.

(*Pal. nr 4/61, s. 96—97*)

## PODSTAWY DO TYMCZASOWEGO ZAWIESZENIA W WYKONYWANIU CZYNNOŚCI ZAWODOWYCH

28.

### POSTANOWIENIE WKD

z dnia 13 listopada 1965 roku

(WKD 175/65)

Naklejenie przez adwokata znaczków opłaty sądowej na znajdującej się w aktach sprawy rewizji po upływie ustawowego terminu i skasowanie ich datą wsteczną bez wiedzy i zgody właściwego urzędnika sekretariatu sądowego jest rażąco sprzeczne z prawem, godzi w zasadę współdziałania adwokatury z sądami w zakresie ochrony porządku prawnego oraz podrywa zaufanie społeczeństwa do adwokatury. W tych warunkach interes społeczny wymaga tymczasowego zawieszenia adwokata w czynnościach zawodowych.

(*Pał. nr 7/66, s. 59—60*)

29.

### POSTANOWIENIE WKD

z dnia 1 września 1962 roku

(WKD 122/62)

Korzystanie z usług tzw. „naganiaczy” jest czynem zagrażającym interesowi publicznemu, wobec czego uwiarygodnienie tego zarzutu powinno spowodować tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych obwinionego.

(*Pał. nr 12/62, s. 110—111*)

30.

### POSTANOWIENIE WKD

z dnia 22 września 1962 roku

(WKD 161/62)

Wszczęcie przeciwko adwokatowi postępowania karnego o przestępstwo przewidziane w art. 148 § 1 k.k. uzasadnia — w razie uprawdopodobnienia tego zarzutu w postępowaniu dyscyplinarnym — tymczasowe zawieszenie adwokata w czynnościach zawodowych ze względu na interes publiczny.

(*Pał. nr 12/62, s. 111—112*)

## WYKŁADNIA PRZEPISÓW PROCEDURALNYCH

31.

### ORZECZENIE WKD

z dnia 24 października 1964 roku

(WKD 121/64)

Wytyczne Sądu Najwyższego wiążą komisję dyscyplinarną w konkretnej sprawie, jeżeli przy ponownym jej rozpoznaniu stan faktyczny nie ulegnie zmianie.

(*Pal. nr 8/66, s. 63—65*)

32.

### ORZECZENIE WKD

z dnia 9 października 1965 roku

(WKD 139/65)

Dochodzenie wszczęte przez rzecznika dyscyplinarnego na skutek zawiadomienia przez pokrzywdzoną o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego przez adwokata toczy się dalej z urzędu i dlatego jego późniejsze oświadczenie, że nie rości już pretensji do obwinionego, nie ma wpływu na bieg sprawy, może natomiast być uwzględnione jedynie przy wymiarze kary.

(*Pal. nr 8/66, s. 66—67*)

33.

### UCHWAŁA SKŁADU SIĘDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO

z dnia 25 lipca 1966 roku

(RAD 20/66)

W stosunku do podlegającego odpowiedzialności dyscyplinarnej, przewidzianej w przepisach o ustroju adwokatury, sprawcy przewinienia dyscyplinarnego popełnionego przed dniem 1.I.1964 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy o ustroju adwokatury z dnia 19.XII.1963 r. (Dz. U. Nr 57, poz. 309), stosuje się ustawę nową, chyba że ustawa dawna jest dla obwinionego względniejsza.

(*Pal. nr 12/66, s. 139—140*)

34.

**POSTANOWIENIE WKD**

z dnia 3 września 1966 roku

(WKD 90/66)

Z chwilą zastrzeżenia przez prokuratora wojewódzkiego, by zawiadomić go o wynikach dochodzenia prowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego, może on złożyć wniosek o tymczasowe zawieszenie adwokata w czynnościach zawodowych.

(*Pal. nr 4/67, s. 125—126*)

35.

**UCHWAŁA**

**SKŁADU SIĘDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO**

z dnia 14 lutego 1967 roku

(RAD 44/66)

Rewizja nadzwyczajna od prawomocnego postanowienia komisji dyscyplinarnej kończącego postępowanie dyscyplinarne jest niedopuszczalna.

(*Pal. nr 6/67, s. 66—68*)

36.

**WYROK SN**

z dnia 28 października 1966 roku

(RAD 16/66)

Kwestię wymiaru kary łącznej w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko adwokatom i aplikantom reguluje przepis § 30 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.XII.1964 r. (*Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7*). Powyższy przepis nie zawiera jednak szczegółowych wskazań co do sposobu orzekania kary łącznej. W tej sytuacji karę łączną w postępowaniu dyscyplinarnym należy orzekać na podstawie ogólnie obowiązujących zasad, a w szczególności przy zastosowaniu kryteriów określonych w rozdziale V k.k.; z przepisów zawartych w tym rozdziale wynika, że łączeniu podlegają tylko kary jednorodnej.

(*Pal. nr 10—11/67, s. 56—58*)

37.

**UCHWAŁA**  
**SKŁADU SIĘDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO**

z dnia 14 lutego 1967 roku

(RAD 42/66)

W postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko adwokatowi dopuszczalne jest wymierzenie kary łącznej z kilku prawomocnych orzeczeń niezależnie od tego, czy poszczególne ukarania dotyczyły przewinień dyscyplinarnych zarzucanych jednym aktem oskarżenia, czy też kilkoma aktami, jeśli tylko przewinienia te zostały popełnione przed wydaniem przez wojewódzką komisję dyscyplinarną pierwszego z tych orzeczeń.

(*Pal. nr 10—11/67, s. 58—59*)

38.

**WYROK SN**

z dnia 5 sierpnia 1965 roku

(II KR 149/65)

Naruszenie art. 76 § 2 k.p.k., przewidującego, że oskarżony może mieć trzech obrońców, powoduje konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku w trybie art. 383 pkt 3 k.p.k. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

(*Pal. nr 10/66, s. 85—86*)

39.

**UCHWAŁA SN**

z dnia 19 lipca 1962 roku

(VI KO 18/62)

Aplikant adwokacki upoważniony przez patrona przed sądem powiatowym jest uprawniony do podpisania wniosku o uzasadnienie wyroku celem wywiedzenia ewentualnej rewizji, zgodnie z art. 337 k.p.k.

(*Pal. nr 1/64, s. 75*)

40.

**UCHWAŁA  
SKŁADU SIEDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO**

z dnia 13 lutego 1961 roku

(1 CO 32/60)

W wypadku gdy doręczenie pisma pełnomocnikowi procesowemu jednostki gospodarki uspołecznionej ma nastąpić pod adresem tej jednostki, prawidłowe jest doręczenie dokonane do rąk osoby zatrudnionej w biurze tej jednostki, jeżeli adresatem pisma jest pełnomocnik procesowy, a organ doręczający nie zastał go w tym biurze.

(*Pal. nr 3—4/62, s. 174—176*)

41.

**POSTANOWIENIE WKD**

z dnia 3 lutego 1962 roku

(WKD 213/61)

Komisje dyscyplinarne, stosując art. 305 k.p.k. w związku z § 5 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dn. 11.III.1959 r. o postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach adwokatów (Dz. U. Nr 21, poz. 134), powinny zwracać rzecznikowi dyscyplinarnemu akta w celu uzupełnienia dochodzenia tylko wtedy, kiedy ujawniły się istotne braki, których uzupełnienie na rozprawie jest niemożliwe.

(*Pal. nr 3—4/62, s. 172*)

42.

**ORZECZENIE WKD**

z dnia 26 marca 1960 roku

(WKD 103/59)

Komisja dyscyplinarna, ustalając — w wyniku przewodu sądowego — pewne okoliczności faktyczne, korzystne bądź niekorzystne dla obwinionego, a dotyczące tego samego zdarzenia, w sposób odmienny, niż to przyjmuje akt oskarżenia, nie wykracza poza ramy tego oskarżenia.

(*Pal. nr 9/60, s. 119—120*)

## II

# UCHWAŁY PREZYDIUM NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

## UCHWAŁY DOTYCZĄCE ZACHOWANIA TAJEMNICY ZAWODOWEJ

43.

### UCHWAŁA

z dnia 10 listopada 1966 roku

1. Zgodnie z art. 7 u. o u.a. adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem porady prawnej lub prowadzeniem sprawy. Powyższą zasadę należy stosować w wypadkach unormowanych przepisami szczególnymi tylko w takim zakresie, w jakim nie stoi ona w sprzeczności z przepisami szczególnymi.

W stosunku do art. 7 u. o u.a. przepisy k.p.k. i k.p.c. dotyczące tajemnicy zawodowej adwokatów są przepisami szczególnymi.

2. W postępowaniu karnym przepisy art. 91 lit. b) i art. 92 k.p.k. normują zagadnienie tajemnicy zawodowej, m. in. również adwokatów.

Art. 91 lit. b) k.p.k. w pełni respektuje obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej obrońcy oskarżonego i stanowi skierowany do właściwych władz zakaz przesłuchania go na wskazane w tym przepisie fakty. Adwokat więc obowiązany jest w tej sytuacji odmówić złożenia zeznań.

3. We wszystkich innych wypadkach dotyczących zeznań świadka k.p.k. dopuszcza w art. 92 przesłuchanie świadka odmawiającego zeznań z powodu tajemnicy zawodowej, jeżeli sąd lub prokurator nie uzna za możliwe zwolnić go od tych zeznań.

W sytuacjach więc objętych art. 92 k.p.k. adwokat obowiązany jest — ze względu na art. 7 u. o u.a. — odmówić zeznań na okoliczności objęte tajemnicą zawodową. Jeżeli jednak sąd lub prokurator odmówi zwolnienia adwokata od zeznawania na te okoliczności, obowiązany on jest złożyć zeznanie. Odmowę zwolnienia może podjąć tylko sąd lub prokurator, decyzją więc w tym zakresie nie przysługuje żadnemu innemu organowi.

Redakcja przepisu art. 92 k.p.k. wskazuje na to, że odmowa zwolnienia, jako wkraczająca w obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, może nastąpić ze strony sądu lub prokuratora tylko w razie bezwzględnej konieczności.

4. W wypadkach gdy w związku z udzieleniem klientowi pomocy prawnej adwokat jest podejrzany lub oskarżony w postępowaniu karnym bądź obwiniony w postępowaniu dyscyplinarnym, może on ujawnić konieczne dla jego obrony objęte tajemnicą zawodową okoliczności, o których dowiedział się od tego klienta. Ujawnienie okoliczności objętych tajemnicą zawodową może nastąpić tylko w zakresie koniecznym dla obrony; przekroczenie tego zakresu uzasadnia odpowiedzialność dyscyplinarną.
5. W postępowaniu cywilnym adwokat występujący w charakterze świadka obowiązany jest odmówić odpowiedzi na pytania wkraczające w zakres tajemnicy zawodowej (art. 261 k.p.c.). Adwokat uprawniony jednak będzie do ujawnienia — w koniecznych granicach — wiadomości objętych tajemnicą zawodową a uzyskanych od osoby, która dochodzi od niego roszczeń odszkodowawczych z tytułu udzielonej tej osobie pomocy prawnej.
6. Uchyła się wyjaśnienia Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 22.I.1960 r. dotyczące dopuszczalności zeznawania adwokata przed sądem.

#### 44.

#### UCHWAŁA

z dnia 3 sierpnia 1967 roku

Zasięgiem art. 7 u. o u.a. objęte są także akta podręczne adwokata, wobec czego adwokat obowiązany jest odmówić sądowi przedstawienia własnych notatek poczynionych w związku z prowadzeniem sprawy.

(Pal. nr 9/67, s. 87)

#### 45.

#### UCHWAŁA

z dnia 12 października 1967 roku

Obowiązek dochowania tajemnicy zawodowej określony w art. 7 u. o u.a. odnosi się do tych adwokatów, którzy wykonują zawód w zespołach adwokackich lub w społecznych biurach pomocy prawnej (art. 3 u. o u.a.) bądź prowadzą indywidualne kancelarie adwokackie.

(Pal. nr 12/67, s. 81)



46.

**U C H W A Ł A**  
**W SPRAWIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH I ETYCZNYCH**

z dnia 23 lutego 1967 roku

**Członek izby — niezależnie od tego, czy wykonuje zawód, czy też obowiązki radcy prawnego — powinien mieć takie same kwalifikacje zawodowe i etyczne.**

*(Pal. nr 4/67, s. 122)*

47.

**U C H W A Ł A**  
**W SPRAWIE OBOWIĄZKÓW OBROŃCY Z WYBORU I Z URZĘDU**

z dnia 29 czerwca 1967 roku

**W zakresie rewizji nadzwyczajnej przysługują adwokatowi wyznaczonemu z urzędu w zasadzie takie same uprawnienia jak adwokatowi z wyboru, a także ciążą na nim takie same obowiązki.**

*(Pal. nr 8/67, s. 53—54)*